

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hustopeče, Masarykovo nám. 1
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0394
Autor	Mgr. Jiří Pokorný
Číslo	VY_32_INOVACE_14_ON_3. 03_Opatření při porušení nebo ohrožení míru
Název tématického celku	Soudobý svět a ČR
Téma hodiny	Opatření při porušení nebo ohrožení míru
Předmět	Občanská nauka
Ročník/y/	3. ročník
Anotace	Žáci se seznámí s opatřeními pro zachování míru, kterými disponuje Rada bezpečnosti OSN
Očekávaný výstup	Žáci znají opatření Rady bezpečnosti OSN pro zachování míru a dokáží je krátce charakterizovat.
Datum vypracování	11. 10. 2013
Druh učebního materiálu	Prezentace v PowerPointu

Opatření při porušení a ohrožení míru

OSN má k dispozici řadu prostředků pro udržení míru.

K nejvýznamnějším patří:

- **rezoluce** (rozhodnutí)
- **embargo** (zábrana)
- **sankce** (příkaz, usnesení)
- **bojkot** (izolace)

Rezoluce:

- přijímá pouze Valné shromáždění nebo Rada bezpečnosti
- musí být schválena všemi stálými členy OSN
- je adresována členským státům, které porušují nejzákladnější principy mírového soužití
- požaduje ukončení vojenských agresí a mezinárodního násilí
- používá se vůči státům, které omezují svobodu vlastních obyvatel

Embargo:

- nejmírnější donucovací prostředek OSN
- členské státy mají zákaz vyvážet zbraně a vojenský materiál do zemí, vůči nimž je embargo vyhlášeno
- zákaz může být rozšířen také na strategické suroviny, především ropu a zemní plyn
- cílem těchto opatření je oslabení bojeschopnosti embargovaných zemí

Sankce:

- země je hospodářsky izolována od zbytku světa
- státy OSN nesmějí s touto zemí jakkoli obchodovat

Bojkot:

- postiženému státu je pozastaveno členství v mezinárodních organizacích
- Je politicky izolován od zbytku světa
- diplomatické styky s touto zemí jsou omezené nebo zcela přerušené
- diplomatická zastoupení jsou uzavřena a mezinárodní a mezistátní smlouvy pozastaveny

Krajní opatření při porušení míru

Při vážném ohrožení míru nebo porušení mezinárodního práva může OSN přijmout následující opatření:

- **vojenský zásah**
- **mírová mise OSN**
- **pozorovatelská mise OSN**

Vojenský zásah:

- musí mít souhlas všech pěti stálých členů Rady bezpečnosti a nadpoloviční většiny nestálých členů
- je to vojenská akce vedená vojsky OSN nebo některým z pověřených států, většinou USA
- vojenskými zásahy byly např. akce proti Severní Koreji v Korejské válce (1950 – 1953) a akce proti Iráku (1991)

Mírová mise:

- válečný konflikt je na postiženém území již ukončen nebo se chýlí ke konci
- vojska OSN pouze udržují mír v postižené oblasti
- mohou zasáhnout proti narušitelům míru
- předpokladem pro mírovou operaci je souhlas bojujících stran (např. mise v Afghánistánu nebo Iráku)

Pozorovatelská mise:

- pozorovatelé jsou vysíláni do oblastí napětí nebo přímo do válečného konfliktu
- pozorovatelská mise nesmí do konfliktu zasahovat

***Uved'te příklady států, ve kterých působila
Mírová mise OSN?***

***Kterých Mírových misí se účastnila
také armáda ČR?***

Použité zdroje:

DVOŘÁK, Jan. *Odmaturuj! ze společenských věd*. Aktualiz. vyd. 1. Brno: Didaktis, c2008, 256 s. Odmaturuj!. ISBN 978-80-7358-122-0.

Autorem materiálu a všech jeho součástí,
není-li uvedeno jinak, je Mgr. Jiří Pokorný.